

Mihin pitäisi uskoa? Entä jos uskoo väärin?

Luterilaisissa tunnustuskirjoissa sanotaan:

Hän [Jumala] tahtoo vanhurskauttaa ja ottaa armoon, lapsiksi ja iankaikkisen elämän perillisiksi kaikki ne, jotka tosi parannuksen tehden ottavat oikealla uskolla Kristuksen vastaan.

Luterilaisen käsityksen mukaan Jumala tahtoo vanhurskauttaa iankaikkiseen elämään kaikki ne ihmiset, jotka katuivat syntejään, tekevät parannuksen ja ottavat Kristuksen vastaan elämäänsä oikealla uskolla. Ensi lukemalla ei tässä ole mitään hätkähdyttävää, mutta sitten huomio kiintyy kahteen sanaan: *oikealla uskolla*. Oikea usko on luterilaisten mielestä tietenkin luterilainen usko. Luterilainen usko on selitetty mm. tunnustuskirjoissa. Katolilaisilla, suurimmalla kristillisellä kirkolla, on oma itse määritelty uskon doktriininsa.

Kaikilla uskonnoilla on omat tulkintansa ja oppinsa. Niistä pidetään kiinni kynsin ja hampain. Kaikki eivät edes suostu keskustelemaan opillisista kysymyksistä. Yhteistä näille kaikille on, että niissä määritellään kunkin uskonliikkeen tunnustama oikea usko. Jos ei joku jäsen tätä hyväksy, seuraukset voivat olla dramaattiset; jäsen voidaan erottaa, häntä voidaan karttaa, häneltä voidaan kieltää jäsenille annettuja palveluita. Häneltä voidaan jopa kieltää mahdollisuus pelastukseen eli hänet osoitetaan helvettiin saatanan kanssa. Kirkon isät, jotka tällaisia päättivät, eivät muistaneet Jumalan Luukkaan kautta antamaa ohjetta: Luuk. 6:37 *Älkääkä tuomitko, niin ei teitäkään tuomita; **älkää kadotustuomiota lausuko**, niin ei teillekään kadotustuomiota lausuta. Antakaa anteeksi, niin teillekin anteeksi annetaan.*

Ns. uskonpuhdistuksen aikaan katolinen inkvisitio vainosi kerettiläisiä, esim. kataareja. Tuhansia vääräuskoisiksi nimettyjä vainottiin ja surmattiin. Paitsi noitua, myös vääräuskoisia kristittyjä poltettiin roviolla. Katolilaisten lisäksi tähän syyllistyivät myös Reformaation kannattajat ja Lutherkin suositti ruhtinailleen, että he listisivät hengiltä kapinoivat talonpojat, jotka olivat ryhtyneet itse tulkitsemaan ja saarnaamaan Raamattua. Raamatun ohjeen mukaan meidän tulee rakastaa myös vihollisiamme eivätkä joissakin kohdin eri lailla uskovat kristityt veljemme edes ole vihollisiamme. Tämän näytti Lutherkin unohtaneen.

Mikä siis on oikea usko? Itse sanoisin, että se on Kristuksen usko, jota apostolit ovat Jumalan inspiroimana julistaneet ja ylöskirjanneet ensimmäisen vuosisadan aikana. Aivan alkuperäisiä tekstejä ei ole säilynyt, mutta kylläkin niitä lähellä olevia, joista on pystytty rekonstruoimaan alkuperäistä hyvin vastaava Uusi Testamentti. Ongelmaksi muodostuukin tekstin kääntäminen ja tulkinta. Olen kirjoittanut tästä oman artikkelin, jossa esimerkkien valossa pyrin valottamaan käännös- ja tulkintaongelmia. Raamattu osoittautuu sitä vaikeammaksi, mitä syvemmälle siihen paneutuu. Täysin yksiselitteistä ja kaikkien yhteisesti hyväksymää tulkintaa ei kertakaikkiaan ole olemassa! Kun Jumalamme Jehova tietää jo ennalta kaiken, on Hän varmaan myös nähnyt tämän tulkintojen sekamelskan. Miksi Hän ei pannut profeettojensa suuhun täysin selväsanaista sanomaa? Kenties Jumala halusi, että me kilvoittelisimme ja pyrkisimme totuuden saavuttamiseen.

Pelastuksen kannalta keskeiset opit ovat kuitenkin selvät. Jeesus Kristus on Jumalan Poika ja se joka uskoo häneen ja huutaa hänen nimeään avukseen pelastuu. Tämän kaltaisia lauseita, joiden tulkinta on selvää, on monia. Jumala myös odottaa, että pelastukseen pyrkivät rakastavat totuutta ja pyrkivät ottamaan siitä selvän Raamattua tutkimalla. Aina se ei ole ollut mahdollista. Kansankielisiä Raamattuja alkoi

tulla painosta vasta noin viisisataa vuotta sitten. Tänä päivänä on mahdollista internetin avulla tutkia Raamattua mitä moninaisimmin tavoin. Kovin pieni on se joukko, joka näin tekee. "Monet ovat kutsutut, mutta harvat ovat valitut" – näin se on. Jeesus myös kannusti uskovia kilvoittelemaan pelastuksen saavuttamiseksi: Luuk. 13:24 *"Kilvoitelkaa päästäksenne sisälle ahtaasta ovesta, sillä monet, sanon minä teille, koettavat päästä sisälle, mutta eivät voi.* Näissä kirjoituksissani en pyri väittämään, että se mitä kirjoitan, on ehdoton totuus. Ottakaa itse selvää niin kuin Berealaiset, jotka eivät uskoneet apostoli Paavalia, vaan halusivat varmistaa Raamatusta, oliko se totta mitä Paavali oli puhunut.

Tutki siis Raamattua ja muodosta oma käsityksesi. Tärkeintä on, että sinulla on rakkaus totuuteen. Joh. 8:32 *ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi."* Mat. 7:7 *Anokaa, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan.*

Joku on sattuvasti sanonut, että Jumala pelastaa syntisiä – ei pyhimyksiä. Pelastus kuuluu kaikille, jotka vain sitä anovat. Olen pitkään pohtinut onko pelastus helppoa vaiko vaikeaa. Jonkin Raamatunlauseen perusteella se tuntuu olevan helppoa ja yksinkertaista ja toisaalta Raamatussa on monia ohjeita ja suoranaisia käskyjä mitä uskovan tulee noudattaa pelastuakseen. Raamattu myös sanoo, että Jumala on antanut uskoa eri määrän kullekin ihmiselle. Kun näin on, luulisi että pelastuskin on toisille helpompaa ja toisille – vähäuskoisille – vaikeampaa. Ehkä on sitten niin kuin olen seuraavassa artikkelissa "Kaksi erilaista pelastusta" kirjoittanut: Se, joka on saanut Jumalalta paljon uskoa ja sen uskon voimalla tekee paljon tekoja Jumalan valtakunnan hyväksi, hän pelastuu ensimmäisen ylösnousemuksen osallisena Jumalan valtakunnan johtotehtäviin ja ne, joiden usko on vähäisempää tai muuten arki painaa päälle, saavat pelastuksensa viimeisellä tuomiolla.

Tuomio alkaa Jumalan huoneesta. 1.Piet. 4:17 *Sillä aika on*

tuomion alkaa Jumalan huoneesta; mutta jos se alkaa ensiksi meistä, niin mikä on niiden loppu, jotka eivät ole Jumalan evankeliumille kuuliaiset? Pietari viittaa paitsi apostoleihin myös kaikkiin Jumalan sanan opettajiin. Jaakob sanookin: Jaak. 3:1 Veljeni, älkööt aivan monet teistä pyrkikö opettajiksi, sillä te tiedätte, että me saamme sitä kovemman tuomion.

Opettajien osa on siis tulla punnituksi ensimmäisinä ja tarkemmalla vaa'alla. Mitä merkitsee, että ensimmäisinä tuomion saavat Jumalan huoneen asukkaat? He ovat ensimmäisen ylösnousemuksen osallisia. He saavat joko ikuisen elämän ja pääsevät seuraamaan Kristusta ja hallitsemaan Hänen kanssaan tuhat vuotta tai sitten osoittautuessaan köykäisiksi he saavat tuomion joutua kadotukseen, ikuiseen eroon Jumalasta. Erityisesti Paavali varoittaaakin opettajia olemaan tarkkoja evankeliumin sanoman opettamisessa. Galatalaiskirjeessään hän sanookin painokkaasti: Gal. 1:8 *Mutta vaikka me, tai vaikka enkeli taivaasta julistaisi teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä me olemme teille julistaneet, hän olkoon kirottu. 1:9 Niinkuin ennenkin olemme sanoneet, niin sanon nytkin taas: jos joku julistaa teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä te olette saaneet, hän olkoon kirottu.*

Ei ole ollenkaan samantekevää millaista evankeliumia seurakunnassa julistetaan. Ovatko kirkkojen papit harkinneet millaista oppia he totuutena julistavat? Jos seurakuntalaisilta kysyttäisiin mikä heidän mielestään on evankeliumin keskeisin sanoma, vastaukset varmaan jakautuisivat useamman vaihtoehdon kesken. Näinköhän edes papit olisivat yksimielisiä evankeliumin keskeisimmästä sanomasta?

Mitä tarkoitetaan sillä, että Jumala on antanut kullekin ihmiselle eri määrän uskoa? Miten nämä kaksi näkökohtaa voisivat liittyä toisiinsa?

Sillä, että Jumala on antanut kullekin oman määrän uskoa, on varmasti jokin tarkoitus. Muutoinhan Jumala olisi voinut antaa

kaikille tasan saman määrän, jolloin lähtökohdat olisivat kaikille samat. Myös tiedämme, että Jumala on jo ennen aikojen alkua valinnut ihmisiä omiin tarkoituksiinsa ja myöhemmin kutsunut heitä. Vaikka Jumala onkin antanut osalle ihmisiä ikään kuin etulyöntiaseman, Jumala kuitenkin tahtoo kaikkien pelastuvan: 1.Tim. 2:4 *joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden.* Eri määrä uskoa voi näkyä ihmisen elämässä esimerkiksi siten, että paljon uskoa saanut omistaa elämänsä tai elämästään osan Raamatun tutkimiseen ja valtakunnan uutisen levittämiseen. Vähemmän uskoa saanut puurtaa arkisten asioiden parissa ja ehkä silloin tällöin käy kirkossa. Kumpikin voi olla Jumalalle otollinen ja kumpikin voi saada pelastuksen; ensiksi mainittu ehkä osan ensimmäisessä ylösnousemuksessa ja toinen vasta viimeisessä ylösnousemuksessa.

Joissakin katolisen kirkon kirkolliskokouksien päätöksissä on vaadittu kirkon jäseniä uskomaan päätökseen uhalla, että muutoin joutuu kadotukseen. Helvetin pelolla on pidetty ihmiset uskon piirissä. Myös kieltämällä maallikoilta Jumalan sanan selittäminen ja saarnaaminen sekä kieltämällä aina 1500-luvulle asti Raamatun kääntäminen ihmisten omalle kielelle, on monopolisoitu uskonnon opettaminen pappisluokan yksinoikeudeksi. Lutherillakin oli tässä kohtaa sokea pisteensä.

Nykyaikana ihminen voi vapaasti päättää uskoako vai eikö. Maailmassa on tuhansia ja taas tuhansia erilaisia kirkkoja ja erilaisia tulkintoja Raamatusta. Kuinka ihminen voi tietää onko juuri hänen kirkkonsa opettama usko oikein? Kaikki uskonsuunnat eivät voi olla oikeassa. Miten sitten käy ihmisen, joka uskoo väärin? Monet ahdistuvat tästä ja pitäytyvät kirkkonsa oppeihin peläten miten heidän käy jos lipeävät oman kirkkonsa uskosta pois.

En usko, että viimeisellä tuomiolla ketään siirretään Jeesuksen 'vasemmalle puolelle' siitä syystä, että hän erehtyi uskomaan jonkin uskonkysymyksen väärin. Isossakin

kysymyksessä, kuten kysymyksessä Jeesuksen jumaluudesta tai Jumalan kolmiyhteisyydestä, saa uskova erehtyä. Ihmisellä tulee kuitenkin olla "rakkaus totuuteen pelastuakseen". Ei ole ihmisen asia lausua toiselle kadotustuomiota väärästä uskosta: Luuk. 6:37 *Älkääkä tuomitko, niin ei teitäkään tuomita; älkää kadotustuomiota lausuko, niin ei teillekään kadotustuomiota lausuta. Antakaa anteeksi, niin teillekin anteeksi annetaan.*

Uskoa vai taikauskoa? Jeesus sanoi Mat.15:8-9 mukaan: *'Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on minusta kaukana; 9 mutta turhaan he palvelevat minua opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskyjä.'* Markuksen mukaan Hän jatkoi vielä Jesajan sanoin: Mark. 7:8 *Te hylkäätte Jumalan käskyn ja noudatatte ihmisten perinnäissääntöä."* 9 *Ja hän sanoi heille: "Hyvin te kumoatte Jumalan käskyn noudattaaksenne omaa perinnäissääntöänne. Myös Hesekiel kuvasi kansansa ulkokultaista uskoa sanoen, että he "kuuntelevat sinun sanojasi, mutta he eivät tee niitten mukaan, sillä he osoittavat rakkautta suullansa, mutta heidän sydämensä kulkee väärän voiton perässä".*

Mitä tarkoittavat nämä opit ihmiskäskyistä ja ihmisten perinnäissäännöistä? Ne ovat sellaisia oppeja ja käyttäytymistapoja, jotka eivät ole peräisin Raamatusta.

Pari esimerkkiä: Vatikaanissa olevassa Pietarin kirkossa on apostoli Pietarin rautainen patsas, jossa Pietari seisoo paljain jaloin. Toinen jalkaterä on kulunut hyvin ohueksi ja sileäksi. Miljoonat ihmiset ovat vuosisatojen aikana ohi kulkiessaan sivelleet Pietarin jalkaa uskoessaan, että siitä seuraa heille hyvää onnea. Ja toinen: On lukuisia pyhimyksiä, joita ihmiset rukoilevat pyytäen pyhimystä suojelemaan ja varjelemaan heitä. Miljoonat autoilijat pitävät matkailijoitten pyhimyksen pientä kuvaa autossaan varjelemaan

heitä onnettomuuksilta. Televisiossa näytettiin Neitsyt Mariaa kunnioittavan juhlan viettoa Etelä-Amerikassa. Juhlaan oli yhdistetty paikallisen pakanauskon vuosisatoja vanhan juhlan viettoa. Juhlaan osallistuvaa nunnaa haastateltiin, mutta hän ei nähnyt mitään ristiriitaa yhdistää kristillistä juhlaa paikalliseen pakanalliseen juhlaan. Neitsyt Marian palvonnasta hän sanoi, että "se on niin ihanaa". Nunna ja hänen kaltaisensa eivät ole ilmeisesti lukeneet Raamatusta mitä se sanoo tällaisesta oppien sekoittamisesta: *Ja miten sopivat yhteen Kristus ja Beliar? Tai mitä yhteistä osaa uskovaisella on uskottoman kanssa?* (2.Kor. 6:15)

Kaikkien valtaviirran kirkkojen opeissa on muualta kuin Raamatusta peräisin olevia oppeja. Ei Jeesus eivätkä apostolit opettaneet oppia kolmiyhteisestä Jumalasta. Tämä oppi on peräisin katolisista kirkolliskokouksista. Jokaisen ihmisen tulisi itse ratkaista uskooko Raamatun mukaisiin oppeihin vaiko kumoatteko "*Jumalan käskyn noudattaaksenne omaa perinnäissäntöänne*".

Osa Raamatun ohjeista ei enää sovellu noudatettavaksi nykyaikana. Jotkin ovat tarkoitettut esimerkiksi Israelin kansalle sen vaeltaessa erämaassa kohti omaa luvattua maataan. Mutta harkitsevainen pitää olla, ettei ryhdy mielivaltaisesti kumoamaan Raamatun käskyjä sillä perusteella, etteivät ne kuuluisi tähän aikaan tai koska ne eivät ole tasa-arvoisen yhteiskunnan mukaisia. Kieltämättä jotkin kysymykset ovat vaikeita enkä ole osannut ottaa asiaan lopullista kantaa. Tällaisena voin mainita vaikkapa kysymyksen nk. kasteen uusimisesta. Jos joku haluaa uudistaa lapsena saamansa kasteen, niin miksi ei. Muutama sata vuotta sitten tällaisia kasteenuusijoita eli *anabaptisteja* vainottiin kirkon taholta ja heitä surmattiinkin.